

Veus contra la mordassa

CUBA • La dissidència promou un fòrum en defensa dels drets humans per intentar avançar cap al canvi democràtic **MIAMI** • Bona part de l'exili entén que la transició ha de ser liderada des de dins de l'illa

Marta Monedero
BARCELONA

“Cuba és com un tub de vidre amb dos taps de suro als extrems: Fidel Castro i la política nord-americana. Quan es destapin, els canvis es precipitaran com una bola de neu”. Així de gràficament explica quin pot ser el futur de Cuba Carlos Saladrigas, líder emergent de l'exili moderat i president de l'entitat amb seu a Miami Cuba Study Group. Ell va ser un dels 14.000 Peter Pan, els nens cubans que als anys 60 van acollir-se a aquest programa per sortir de l'illa i anar als EUA. “Nosaltres som l'oposició còmoda, els herois són els que continuen a Cuba. El nostre paper és de suport als canvis, que han de ser liderats des de l'interior, perquè la transició estarà formada per microprocessos”, diu Saladrigas, un dels tretze testimonis que apareixen al llibre *Dissidents* (Dèria i La Magrana), escrit a quatre mans per Carles Llorens i Clàudia Pujol, presentat ahir a Barcelona, i del qual l'AVUI ja va fer un avançament editorial.

La trobada va estar farcida de telefonades a alguns dels protagonistes d'aquest volum d'àgil lectura, com el promotor del Proyecto Varela, Oswaldo Payá, que valorava que “malgrat l'etapa d'incertesa, tot-hom sap que el règim s'acaba”. Tot-hom és conscient que cal aprofitar la mort de Fidel Castro per afavorir el canvi democràtic. Per això, la dissidència, amb moltes fissures en el passat, però conscient que no té més remei que cercar un futur comú, ha optat per organitzar-se entorn del Fòrum cubà. “No és un partit polític –matisa Payá–, sinó una campanya ciutadana en defensa dels drets humans, la demanda de la convocatòria d'eleccions lliu-

Carles Llorens i Clàudia Pujol, als extrems, amb els dissidents cubans Alexis Gainza, Carlos Saladrigas, Blanca Reyes i Ramón Colás ■ CRISTINA CALDERER

res i la llibertat dels presos polítics”. El més veterà de tots ells, Héctor Maceda, farà 65 anys al gener. “Jo dic que l'han condemnat a mort, perquè, tot i que la pena és de 20 anys, l'esperança de vida a Cuba és de 76”, diu via telefònica la seva dona, Laura Pollán, una de les fundadores de les Damas de Blanco, moviment format com a resposta a la repressió del govern cubà, el 2003, que va portar a una setantena de persones a la presó “per atemptar contra la sobirania de l'Estat, segons la llei 88, coneguda popularment com la llei mordassa”.

També per telèfon, el líder del Partit Socialdemòcrata de Cuba, Vladimiro Roca, analitza què pot passar a curt termini. “Des que Raúl Castro va anunciar la introducció de canvis econòmics, la tensió social ha disminuït. Ara es viu un període d'impàs, a l'espera de les eleccions de l'any que ve. Però si llavors no hi ha canvis significatius, la pressió augmentarà moltíssim”.

L'abast de la transició

Si Fidel s'ha caracteritzat històricament com l'incontestable líder visionari, el seu germà Raúl, molt més

13 testimonis de resistents al règim castrista estan recollits al llibre 'Dissidents', que es va presentar ahir a Barcelona.

65 anys farà al gener Héctor Maceda, el pres polític més veterà de Cuba.

pragmàtic, centrarà els esforços “a millorar l'agricultura per garantir l'alimentació del poble cubà, però Raúl no anirà mai en contra del seu germà mentre visqui”, afegeix Roca. Del futur pròxim, quan el govern ja no pugui jugar la carta de Fidel, “no se'n sap l'abast”, es plany l'economista Óscar Espinosa, en llibertat condicional per raons de salut. I és que, com bé recorda l'exiliat Carlos Saladrigas, “les transicions són com els trencaclosques, mai se sap per on ni com començar-los; l'important, però, és tenir totes les peces a sobre la taula”. ■